

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: התקופה וההזדמנות!

פרשת שופטים

בס"ד | גיליון מס' 294

מי המסתורי ש'בחר' באקראי את המינים הכי מהודרים? —

תמים תהיה... ("ח, י"ג")

זה נכון תמיד, אבל בתקופה הזו - אנו זוכים להרגיש זאת. לפגוש עוד ועוד אנשים שלא יודעים אם בריאותם תחזיק מעמד, אם חינוך ילדיהם יצליח, אם פרנסתם תישאר בעינה, אם החתונה תתקיים במועדה ובאיזה אופן, אם יפגשו את פלוני או יסעו למקום אלמוני. כולם נושאים עיניים השמימה ומסכימים פה אחד: הכל - מלמעלה, הכל. אנו תלויים בו, מצפים לישועתו!

המצוה להאמין בתמימות ובשלמות בבורא עולם, היא קודם כל מצוה מן התורה, בדיוק כמו לקבוע מזוזה, להניח תפילין, לברך ברכת המזון או לתקוע בשופר בראש השנה. אבל במצוה הזו יש גם מתנה נדירה ועוצמתית, תמורה מיידית מרגשת:

רש"י בפרשה מגלה, שלאמונה בבורא עולם בתמימות מלאה יש תוצאה עצומה: 'אז תהיה עמו ולחלקו' - כלומר, כשהיודי ניצב בחוסר וודאות, כשלבד דואג, כשהוא חושש מפני הבאות, והוא עוצם עיניו ומסיר דאגתו מלבו, ובשמחה וטוב לבב נשען ומאמין ורגוע ובטוח על אביו שבשמים - זהו הרגע בו היהודי הזה זוכה לחוש בן אהוב של אבא שבשמים, זהה ההזדמנות להרגיש כמו תינוק החבוק בידי האהבות של אמו, רגוע ובטוח בה לחלוטין!

כי כשגביר גדול מזמין ידד אהוב לחתונה בחו"ל, הידיד אינו שואל מה יאכל בטיסה, היכן יישן, האם תוגשנה לו סעודות שבת, וכיצד יגיע מן שדה התעופה אל המלון. כי הוא יודע, שאם הגביר הגדול הזמין אותו - הרי שהכל מטופל, הכל בשליטה, הכל מסודר ומאורגן. הוא לא חושש ולא מוטרד משהותו בארץ זרה, כי הוא בידיים הטובות ביותר, הגביר הגדול דואג לו!

עכשיו אנו ברגעי הזדמנות, להרגיש גם אנו כיצד הגדול בעולם, היחיד שצופה פני עתיד ויודע בדיוק מה יקרה, הוא זה שדואג לנו ואין בלתו. אנו באמת לא יודעים דבר, לא יכולים לצפות יום אחד קדימה, לא יודעים מה יקרה מחר. ודווקא לכן - הבה נתחזק באמונה וביטחון, בהישענות מתוך שמחה על אבינו האהוב שבשמים, נהיה רגועים ובטוחים, שלווים ומאושרים כי אנו בידיים הטובות ביותר, ואז נזכה לחוש באמת כבנים אהובים בידי של אבא אוהב!

הבוחר המובחר לארבעת המינים...

'לולבים אל"ף אל"ף...' - נשמע קולו הצרוד של המוכר, הזועק מעל גבי הדוכן על מרכולתו. מן הצד הנגדי מוכר נוסף, גם הוא קורא בקול ניחר 'אתרוגים הכי מהודרים, גידולים מובחרים, פיטימים נהדרים, בואו לראות, בואו לקנות...'

שוק ארבעת המינים, באולם בני ברק קטן. את המכירה הזו ארגנו כמה מעסקני הקהילה, ביקשו להבטיח שכל בני הקהילה יוכלו לרכוש ארבעת המינים מהודרים, במחירים סבירים והגיזונים. בשל הרצון לשמור על

עודנו בעיצומה של התקופה המודאגת-מתוחה-משונה שנכפתה עלינו, כאשר העולם כולו מתכנס בחרדה מפני הנגיף והשלכותיו, חרד מפני הבאות ודואג לעתידו. נראה כי מעולם לא חווינו תקופה כה מבלבלת ורבת מבוכות, כאשר העתיד לוט בערפל לחלוטין. תוכניות, שאיפות, משימות ורצונות השתבשו להם ברגע אחד, ואיש אינו יכול לחזות פני עתיד.

שנת לימודים חדשה נפתחת, כשחוסר וודאות שורר בחוצות קריה. בני הישיבות שבו לפקוד את ספסלי בית המדרש, אולם איש אינו יכול לתקוע כף כי הפעם נזכה שהיכלי התורה לא יצטרכו להינעל בשנית חלילה, ואם כן - מתי, או עד מתי. גם ההיערכות לקראת חגי תשרי הממששמים ובאים שונה מכל מה שהכרנו, רבים אינם יודעים היכן יתפללו, אם יתאפשר להתכנס יחדיו בקהילות גדולות, אם משפחות תתארחנה בחגים, אם ייערכו מעמדי 'שמחת בית השואבה', וכן הלאה.

באופן כמעט חסר תקדים, בכל לב נעה אוושה של חרדה, מתח או דאגה. כמובן - החשש הבריאותי עודו כאן ובמלוא עוצמתו, החשש החינוכי בוער, החשש הכלכלי מטריד. האווירה הכללית היא של חוסר וודאות מוחלט, תחושת אין אונים על סף אובדן כל יכולת חיזוי או היערכות.

זו תקופה קשה, אין ספק. הדאגה, המתח, המבוכה, החשש, החרדה, אוכלים בכל לב. ועכשיו, כמים קרים על נפש עייפה, כבשורה מרעננת חושים ומרוממת תחושות. כהחייאה מוצלחת ללב הדואג, באה פרשת השבוע ופותחת לנו את העיניים, מעניקה לנו מתנה יקרת ערך - בחמש מילים בלבד:

'תמים תהיה עם השם אלוקיך'. חמש מילים, איזו בשורה נפלאה!

חשבנו שהימים האלה יחקקו בנו כטראומה? נראה היה לנו שלא נוכל להפיק מהם דבר? שהדאגה הנוראית הזו תשבש לנו את החיים מי יודע לכמה זמן?!

ההיפך, ההיפך הוא הנכון. אנו בתקופה של מתנה, ברגע עילאי שמאפשר לנו באמת להיות תמימים עם ה' יתברך, לא לחקור אחר העתידות ולא לצפות לדבר. להאמין באמת שאנו בידיים הטובות ביותר, איננו דואגים את דאגת המחיר כי אנו נתונים בידי של אבא אוהב שדואג לנו, והוא מעניק לנו עכשיו הזדמנות חווייתית של פעם בדור:

להישען עליו. לגמרי. לחלוטין. לשכוח שכביכול יש לנו יכולות, שאנו יודעים להיערך, שאין כמונו בתכנונים, שאנו מומחים לטווח קצר וארוך. לא ולא - אנחנו רק בידי. איננו יכולים להיערך, אנו לא יודעים דבר על העתיד, אין לנו מושג מה מצפה לנו, ואין בכוחנו אפילו לנסות לנחש. הכל ממנו, הוא קובע מה יקרה מדי רגע, אנחנו לגמרי בידיים שלו!

שיחה שלא נענתה, ונענתה!

הסיפור הבא סופר בגיליון 'השגחה פרטית', ומעשה שהיה כך היה:

חודשים של נסיונות, שליחת קורות חיים, ראינות עבודה למכביר, נסיונות להפעלת פרוטקציה - כל אלה לא הועילו. בשעת ערב אחת ישבו בני הזוג משפחת ד. בביתם, מתוסכלים וכמעט מיואשים. האשה מומחית במקצוע מסוים, אולם כל נסיונותיה למצוא פרנסה במסגרתו - עולים בתוהו. מה עוד יכולים הם לעשות?!

במחשבה שניה, הם החליטו שזהו, מספיק. 'ידי חובת השתדלות כבר יצאנו בהידור רב' - אמר הבעל, 'אנחנו את שלנו עשינו. מעתה ואילך איננו מנסים עוד. יש לנו אבא שבשמים, הוא יפרנסנו ויכלכלנו. אין לנו על מי להישען אלא עליו!' - קבעו בני הזוג, ובהחלטה נחושה הסכימו שלא לנסות ולהשתדל יותר, אלא לבטוח רק באבא שבשמים.

למחרת, גב' ד. צועדת לתומה ברחוב, כשילדה קטנה ניגשת אליה ומבקשת טלפון סלולרי להתקשר הביתה. הילדה מתקשרת אולם לא נענית, וגב' ד. ממשיכה בדרכה. חולפות כמה דקות, והנה - אותו מספר מחייג אליה. 'התקשרתם אלינו?' - שאל האיש שמעבר לקו, וגב' ד. שכבר הספיקה לשכוח מהילדה שביקשה לחייג מהמכשיר שלה, השיבה: 'אולי בקשר לקורות חיים למשרה פלונית?'

האיש שמעבר לקו, השיב כי כנראה מדובר בטעות, שכן אין הוא מחפש עובדים למשרה הזו. אבל הוא דווקא כן מכיר יהודי, שמחפש עובדת למשרה הזו. 'תתקשרי אליו ישירות' - הפטיר, ונתן לה את המספר...

עתה, נוכחה האשה כי די' ה' בדבר. היא מיהרה להתקשר, ועד מהרה שובצה כעובדת מן המניין. בלי קורות חיים, בלי נדנודים, בלי לבקש ובלו להתחנן. כי כססומכים על אבא שבשמים - הוא מתגלה בדרכים מקוריות להשיע את הבוטחים בו, הבה נישען עליו ונבטח בו, והוא יעזרנו תמיד!

לעילוי נשמת
ר' שלמה פרץ ז"ל בן מאיר הלוי גולדשמיט (אריאלי)
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
ה"ר משה יהודה ב"ר שלמה ז"ל מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה. | הנוצח ע"י המשפחה

מחירים עממיים, מארגני המכירה הזמינו סחורה יפה ומהודרת, אך באופן מפורש - לא את הטופ שבטופ, שכן לאברכי הקהילה אין יכולת לשלם הון עתק. בנוסף, לרשות הרוכשים הועמד צוות רבנים ומורי צדק, אשר יפסקו בשאלות ההלכתיות לגבי המינים הנמכרים.

לפתע, נכנס אל האולם יהודי, שהכרת פניו ענתה בו כי הוא אינו מקומי. הוא נראה כאורח זר, כיפה גדולה ממידותיו לראשו, ומבטא דיבורו כבד ומזר. ככל האחרים, גם הוא החל מתרוצץ בין הדוכנים, בוחר באתרוג או לולב כזה או אחר, כשהוא מסביר למוכר בעברית רצוצה מתובלת ברוסית: 'אני תיכף לשאלו הרב, כי אני צריך הרבה, בא משלם אחר כך...'

הזר המוזר אסף מכל הבא ליד, עד שהיו בידי חמישה אתרוגים ולולבים, ואז פנה לשולחן הרבנים. 'זה כתוב כאן לשאלו רק שאלות ספציפיות, הסביר כמתנצל, 'אבל אני לא לדעת כלום, מה מהודר אלף' ומה מהודר ת"ו. אני לא מכאן, אני לבוא מרוסיה, לא יודע כלום. הרבי יעזור לי?'

ליבם של הרבנים ניתר בהתרגשות. ניכר על האיש כי זה מקרוב בא והכיר באורה של היהדות. בוודאי גדל ברוסיה הקומוניסטית, ונראה כי זה תעה גילה את אור התורה והמצוות, והוא באמת - למרבה הצער ושלא באשמתו - עם הארץ גמור. והנה, הוא לא מבקש סט רק עבור עצמו, אלא הוא זקוק לחמישה סטים, עבורו ועבור ארבעת בניו!

הרב הראשון נוטל לידי אתרוג, ונפעם. גידול מהודר, פיטם בנוי לתלפיות, ירוק צהוב במידה מעוררת השראה, יפהפה ונדיר ממש. 'אין דברים כאלה!' - הוא מפטיר לעצמו, ועובר לבדוק את הלולב. גם כאן, לא הצליח לכבוש את התפעלותו. לולב ישר, סגור, ירוק, טרי, רענן, נהדר. 'זה א-ל ואנוהו' אמיתית!

בינתיים, רב אחר עבר על הסט השני, וגם הוא היה אחוז התפעלות. גם הסט הזה מהודר ומפואר, נדיר ממש, יוקרתי ואיכותי במיוחד. כשהוא מסיים לבדוק הוא פוזל אל הרב השלישי, וגם הוא - עיניו מעוגלות בתדהמה מהיצירות המוחזקות בידי, אתרוגים ולולבים אשר עין לא ראתה, מפוארים ונדירים ממש!

הדבר היה לפלא ממש, מוזר מאוד. נכנס אדם זר, לא בדק ולא בחן את מה שהרים בידי, לא חקר ולא דרש. באופן מקרי לחלוטין הרים חמישה אתרוגים וחמישה לולבים, וראו זה פלא - הוא הצליח להניח את ידו על סחורה כה מובחרת, שאין דומה לה בכל השוק כולו! כיצד קרה הדבר? כיצד זה יתכן? - תמנה הרבנים איש אל רעהו...

הזר עמד ובחן את תנועותיהם, ונבון קמעא. מחד גיסא - הרבנים נראים מרוצים מאוד מהסחורה. מאידך גיסא - הם שואלים וחוקרים זה את זה, ועיניהם מלאות תמיהה ופליאה. הוא לא הצליח לעקוב אחר שיחתם, מה עוד שדיברו בשפה שאינה מוכרת לו די הצורך, אבל הוא כן הצליח להבין שהוא הוא נושא השיחה ביניהם...

הוא נעץ בהם מבט תמיה, והם השיבו לו בתמיהה: 'תגיד, אפשר להחליף איתך?' - שאל אחד מהם בקריצה, 'הסחורה שבחרת היא עידית שבעידית, סחורה שאין להשיג. איך הצלחת לבחור בדיוק את אלה? והרי כלל לא חיפשת, לא חקרת, לא בחנת. הרמת באופן מקרי את מה שנראה לך יפה. איך הצלחת לשים את ידך על חמישה סטים כה מהודרים ויוקרתיים?'

האיש הביט בהם במבט משונה, ומשך בכתפיו. 'אני לא לדעת כלום, אני אפילו לא לבחור... אני עד לפני שנתיים לא לדעת בכלל שיש ארבע מינים. עכשיו אני לדעת, אז באתי...' - אמר האיש, והמשיך:

'אני, בדרך לכאן, אומר לו' - אמר האיש והצביע אל על, אל אבא שבשמים, שאני לא להכיר אותו עד לפני שנתיים, ועכשיו כן מכיר ואוהב אותו, אבל לא לדעת מה לקנות ומה לבחור בארבע מינים. אני נוסע לבני ברק, נכנס למקום הראשון שאני מוצא, ושהוא יבחר לי ארבעה מינים טובים ויפים, שהרב יגיד בשר וטוב. זה הכל!'

מדהים! הרבנים נותרו על מקומם, המומים ונפעמים. מסתבר, שהיהודי שלפניהם הוא בדיוק כפי שחשבו, עם הארץ גמור בהלכות ארבעת המינים. אבל יש לו יתרון עוצמתי במיוחד:

הוא גילה זה לא מכבר את אבא שבשמים, והוא מחובר אליו באמת. כשיצא לרכוש את ארבעת המינים, לא היה טרוד בשאלה כיצד ימצא אותם מהודרים, איך יצליח להניח ידיו על סטים נאים. הוא גם לא סמך על חכמתו וידיעותיו בנושא, שכן אין לו כאלה. הוא סמך רק על דבר אחד: על אבא שלו. הוא שם את מבטחו בבוא אבא, ובוא עולם - הוא יכול 'לבחור' עבורו ארבעת המינים מאוד מהודרים, ברמה שאינה מצויה כאן, כי הוא אבא שבשמים, הוא כל יכול באמת!

סיפור מפעים זה, אותו סיפר הגאון רבי ישעיהו גריינימן שליט"א - ראש ישיבת 'כפר גנים', והובא בשמו בספר 'אמונה שלימה', מחדד וקורא לכל יהודי: למה לדאוג ולהיות מתוח, למה להסתמך על עצמו או על יכולתו? - הנה כי כן, יהודי שאין לו שמץ מושג בהלכות ארבעת המינים, אבל כשסמך כל כולו על בורא עולם, כשנשען רק עליו, כשהניח לו את המשימה לבחור עבורו ארבעת המינים - בורא עולם 'בחר' עבורו ארבעת המינים הכי מהודרים, נאים ונדירים ביפיים!

אחים יקרים, הבה נלמד את המסר. אנו בעיצומה של תקופה לחוצה ומתוחה, דווקא עכשיו הזמן להתחזק ולהבין שאנחנו לא מנהלים כלום, לא יכולים להיערך לדבר, לא מסוגלים לצפות פני עתיד. כל שאנו יכולים וצריכים, הוא להיות תמימים עם ה', לא להיות מודאגים מהעתיד אלא לסמוך על בורא עולם, ואז נזכה לראות בחסדו ובישועתו!

האשראי הלא מוגבל באמת!

ביום מן הימים לווה ר' יעקב כהן הי"ו מחיפה 200 ש"ח, והבטיח להחזירם ביום פלוני. כשפגש את המלווה בבית הכנסת ביום הפירעון, נזכר בחוב, וזכר גם כי יש לו כסף בבנק - אולם הוא מעדיף לא ללכת לכספומט עכשיו, שכן זו שעה סואנת, הרחוב מלא בנסיגות חמורים בשמירת עיניים, והוא לא חפץ לטמא את עיניו במראות אסורים. לפיכך, אמר לחברו בביטחון מלא כי תיכף יבוא הכסף, ונשא תפילה חרישית לאבא שבשמים, שיסייע לו לשמור על עיניו ויזמן לו 200 שקל, כאן ועכשיו.

הוא התיישב ללמוד קמעא, ותוך כדי לימודו נרדם לכמה דקות. כשהתעורר והרים את כובעו, מצא בתוכו, לא יאומן כי יסופר, שטר כחול של 200 שקל. פשוט כך! הוא מיהר אל גבאי בית הכנסת, שבדק את העניין במצלמות האבטחה, וגילה כי אדם לא מוכר, יהודי הדור בעל שיער שיבה, נכנס לבית הכנסת לפני דקות אחדות, הביט כה וכה, ואין לדעת למה ומדוע - החליט להפתיע את האיש הישן, והניח לו הפתעה מתחת המגבעת, 200 ש"ח במתנה!

ניכר בעליל, כי לא מדובר בשכחה או באובדן, אלא במעשה מכוון ומחושב, האיש הזר 'בחר' לו יעד - את האיש אותו יפתיע בתשורה נאה, והעניק לו 200 שקל. לפיכך, אין ספק כי הכסף שלו!

ר' יעקב מיהר לחברו שעוד שהה בבית הכנסת, ופרע את החוב. השמועה עשתה לה כנפיים, והכל נפעמו מההשגחה הפרטית המופלאה, כיצד ניכר לעין כי בורא עולם שלח 200 שקל בהפתעה מוחלטת ליהודי שבטח בו ושמר על עיניו!

ימים ספורים אחר כך, ר' יעקב נכנס לבית הכנסת, ומבחין בידידו ר' זאב. על אתר נזכר, כי בשיחה טלפונית אמש הבטיח לר' זאב תרומה בסך 100 ש"ח למטרה מסוימת, אולם אין כסף בכיסו כעת. 'חבל שאין לי כסף עליי' - מפטיר ר' יעקב לעומת חברו, 'הייתי נותן לך, אין לי כאן עכשיו. בוודאי תיכף יגיע!' - אומר ר' יעקב באמונה שלימה.

ר' זאב שומע, ומבליע חיוך. 'ניסים לא קורים כל יום...' - הוא מפטיר לעבר ידידו, 'לא בכל פעם שצריך כסף הוא נופל מאי שם. לפעמים נגמר האשראי... אין דבר, אמתין ליום אחר!' - פוסק ר' זאב.

'מדוע תדבר כך?' - נחרד ר' יעקב, 'בוודאי, לא רק שניסים קורים כל יום, הם קורים כל רגע. כמו שקרה הנס הקודם - בהחלט יכול לקרות נס נוסף, ולפתע פתאום יהיה לי לתת לך, כאן ועכשיו. מסגרת אשראי - בהחלט יכולה להיגמר. כרטיס האשראי של אבא - הוא בלתי מוגבל...' - אומר ר' יעקב, ושיניהם מחייכים.

עודם מדברים, והנה אחד מתושבי המקום ניגש לר' יעקב, ומגיש לו שטר של... 100 שקלים. 'אני חייב לך הכרת הטוב על שעזרת לי עם הקדיש', מפטיר המקומי, 'אז קח, ושיהיה לך לבריאות!' - ר' יעקב נפעם, אותות ההשגחה ניכרים היטב, אבל הרי כשסייע לאותו יהודי למצוא מניין לאמירת קדיש לעילוי נשמת הוריו - לא העלה בדעתו לקבל תמורה כספית לכך...

אולם כל סירוביו נתקלים בחומה בצורה. האיש מבקש להודות לו, ומעניק לו שטר בן 100 שקל. כל זה קורה מול עיניו המשתאות של ר' זאב, שמיד אחר כך מקבל את מאה השקלים מידי ר' יעקב, שפורע את הבטחתו באופן פלאי, ומוסיף: 'נו, ראית? הכרטיס אשראי של בני אנוש מוגבל. כרטיס האשראי של אבא - לא מוגבל כלל. לפני כמה ימים יזמן לי 200 שקל, ועכשיו - יזמן לי 100. כל מה שצריך לעשות זה לסמוך עליו, יש לו דרכים משלו...'

סיפור מפעים זה, אותו סיפר ר' יעקב בעצמו, כמה מסר נפלא יש בו. כל כך הרבה יהודים מסתובבים מודאגים ומתוחים, לא יודעים את נפשם. המצב הבריאותי, המצב החינוכי, המצב הכלכלי, העתיד הלא ידוע - כמה חוסר וודאות, כמה מתח בחלל...

אבל אנחנו יהודים, אז למה לנו לסבול? אנחנו יכולים להישען על אבא שבשמים, לבטוח רק בו. לפניו התוכנית סדורה וגלויה, הוא זה שבנה אותה לתלפיות והוא מבצע אותה כרצונו. הוא יודע מה הצעד הבא ומה ההתפתחות שאחרי, הוא צופה פני עתיד ויודע מה יעלה בגורלנו תמיד. אז דאגה מניין?!

הבה נתחזק באמונה ובביטחון. בהישענות מלאה על הבורא ורק עליו. נבטח בו, נתהלך עמו בתמימות. לא נחפש לחקור מה יהיה, לא נוטרד מהשאלה מה יקרה. נאמין באבא, נישען עליו, ואז נזכה להרגיש בנים אהובים חבוקים בזרועו של אבא רחום ואוהב, אשר נחננו במעגלי צדק ויחיש לנו את ישועתו!